

ZARZĄDZENIE
REGIONALNEGO DYREKTORA
OCHRONY ŚRODOWISKA W GDAŃSKU
z dnia 21 stycznia 2026 roku
w sprawie ustanowienia zadań ochronnych dla rezerwatu przyrody
„Wydma Lubiatowska”

Na podstawie art. 22 ust. 2 pkt 2 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 roku o ochronie przyrody (Dz. U. z 2026 r. poz. 13) zarządza się, co następuje:

§ 1. Ustanawia się na 5 lat zadania ochronne dla rezerwatu przyrody „Wydma Lubiatowska”, zwanego dalej „rezerwatem”.

§ 2. Identyfikację i ocenę istniejących i potencjalnych zagrożeń wewnętrznych i zewnętrznych oraz sposoby eliminacji lub ograniczania tych zagrożeń i ich skutków, określono w załączniku nr 1 do zarządzenia.

§ 3. Opis sposobów ochrony czynnej ekosystemów i gatunków zwierząt z podaniem rodzaju, rozmiaru i lokalizacji poszczególnych zadań określono w załączniku nr 2 do zarządzenia.

§ 4. Obszar objęty jest ochroną czynną.

§ 5. Zarządzenie wchodzi w życie z dniem podpisania.

Z up. Regionalnego Dyrektora
Ochrony Środowiska
w Gdańsku

Paweł Stępniewski
Regionalny Konserwator Przyrody

Załączniki do zarządzenia
Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Gdańsku
z dnia 21 sierpnia 2026 roku

w sprawie ustanowienia zadań ochronnych dla rezerwatu przyrody „Wydma Lubiatowska”.

Załącznik nr 1

Identyfikacja i ocena istniejących i potencjalnych zagrożeń wewnętrznych i zewnętrznych oraz sposoby eliminacji lub ograniczania tych zagrożeń i ich skutków.

Lp.	Identyfikacja i ocena istniejących i potencjalnych zagrożeń wewnętrznych i zewnętrznych	Sposoby eliminacji lub ograniczania tych zagrożeń i ich skutków
Zagrożenia istniejące wewnętrzne		
1.	Niewystarczające odnowienie drzew na powierzchni rębni wykonanej przed utworzeniem rezerwatu.	Uzupełnienie naturalnego odnowienia drzew na powierzchni pozrębowej poprzez wprowadzenie sadzonek sosny pospolitej.
Zagrożenia istniejące zewnętrzne		
2.	Brak czytelności oraz oznaczeń granic rezerwatu skutkujące jego nieświadomą penetracją.	Ustawienie i utrzymanie tablic informujących o formie ochrony przyrody.
3.	Antropopresja wynikająca z turystyki i rekreacji skutkująca przemieszczaniem się ludzi poza wyznaczonymi szlakami, rozdeptywaniem i wzmożoną erozją wydym, niszczeniem roślinności, płoszeniem zwierząt, zaśmiecaniem.	Ograniczenie antropopresji poprzez: 1) utrzymanie infrastruktury służącej udostępnieniu rezerwatu; 2) utrzymanie oznaczeń przebiegu udostępnionych szlaków (zwłaszcza na odcinku przebiegającym przez nieustabilizowaną wydmy); 3) edukację osób odwiedzających rezerwat (tablice edukacyjne, zajęcia edukacyjne); 4) usuwanie odpadów.
Zagrożenia potencjalne wewnętrzne		
4.	Przyspieszony przepływ wód i erozja doliny cieku Bezimienna, przesuszenie siedlisk lasów i borów bagiennych zlokalizowanych w zlewni cieku.	Utrzymanie w dobrym stanie przetamowań (zastawek) służących spowolnieniu przepływu i retencji wody.
Zagrożenia potencjalne zewnętrzne		
5.	Zagrożenie pożarowe, zwłaszcza w okresie zwiększonej penetracji rezerwatu i otaczających go lasów w okresie letnim.	1) Utrzymanie w dobrym stanie dostrzegalni przeciwpożarowej i sprzętu przeciwpożarowego zlokalizowanego w tym obiekcie; 2) utrzymanie drogi dojazdowej do dostrzegalni (dostępnej dla

		zarządcy terenu, tj. Nadleśnictwa Choczewo oraz dla służb ratowniczych); 3) usuwanie drzew utrudniających przejazd wozów ratowniczych (pochylonych lub przewróconych na drogi).
6.	Płoszenie nietoperzy w okresie hibernacji, możliwość zniszczenia miejsca schronienia lub zmiany warunków ekologicznych zapewniających nieprzerwany spoczynek.	Utrzymanie miejsca zimowania nietoperzy i zabezpieczenie go przed penetracją.

Opis sposobów ochrony czynnej ekosystemów i gatunków zwierząt z podaniem rodzaju, rozmiaru i lokalizacji poszczególnych zadań.

Lp.	Rodzaj zadań ochronnych	Rozmiar zadań ochronnych	Lokalizacja zadań ochronnych ¹⁾
1.	Uzupełnienie naturalnego odnowienia drzew na powierzchni pozrębowej poprzez wprowadzenie sadzonek sosny pospolitej.	Powierzchnia – 0,24 ha, ilość sadzonek sosny planowanej do wprowadzenia będzie zależała od efektywności naturalnego odnowienia, tj. sadzonki zostaną wprowadzone w luki, na których nie nastąpi naturalny obsiew sosny.	Wydzielenie 94g.
2.	Ustawienie i utrzymanie tablic informujących o formie ochrony przyrody.	Zgodnie z aktualnymi potrzebami, nie mniej niż 5 tablic.	Na granicy lub w pobliżu granicy rezerwatu.
3.	Ograniczenie antropopresji.	1) Kontrola stanu technicznego i utrzymanie infrastruktury służącej udostępnieniu rezerwatu: – 2 platform widokowych i schodów prowadzących do platform, – wiat, – tablic edukacyjnych; 2) utrzymanie/uzupełnienie oznaczeń przebiegu udostępnionych szlaków, zwłaszcza słupów na odcinku przebiegającym przez nieustabilizowaną wydmy; 3) edukacja osób odwiedzających rezerwat (tablice edukacyjne, zajęcia edukacyjne); 4) usuwanie odpadów.	1), 2), 3) Wzdłuż szlaków udostępnionych dla ruchu pieszego ²⁾ ; 4) cały rezerwat.
4.	Utrzymanie obiektów służących spowolnieniu przepływu w cieku Bezimienna i retencji wody.	Kontrola stanu technicznego i utrzymanie w dobrym stanie 3 drewnianych zastawek zlokalizowanych na cieku Bezimienna (długość ścianki szczelnej 4,2 m, wysokość 2,5 m, wysokość piętrzenia do 60 cm).	Wydzielenia: 39d, 41a, 41f.
5.	Ograniczenie zagrożenia pożarowego.	1) Kontrola i utrzymanie w dobrym stanie dostrzegalni przeciwpożarowej	1) wydzielenie 40k;

¹⁾ Nadleśnictwo Choczewo, wg Planu Urządzenia Lasu na lata 2024-2033.

²⁾ Na podstawie aktualnego zarządzenia w sprawie wyznaczenia szlaków udostępnionych dla ruchu pieszego w rezerwacie przyrody „Wydma Lubiatowska”.

		i sprzętu przeciwpożarowego zlokalizowanego w tym obiekcie; 2) utrzymanie drogi dojazdowej do dostrzegalni (dostępnej dla zarządcy terenu, tj. Nadleśnictwa Choczewo oraz dla służb ratowniczych); 3) usuwanie drzew utrudniających przejazd wozów ratowniczych (pochylonych lub przewróconych na drogi), wycięte drzewa należy pozostawić w rezerwacie.	2) droga leśna pomiędzy południowo-zachodnią granicą rezerwatu a dostrzegalnią; 3) drogi leśne w granicach rezerwatu.
6.	Utrzymanie miejsca zimowania nietoperzy.	1) Utrzymanie zabezpieczenia wejścia do obiektu (uniemożliwiającego jego zwiedzanie w okresie hibernacji nietoperzy); 2) nieprzekształcanie budowli w sposób zmieniający jego mikroklimat; 3) monitoring składu gatunkowego i liczebności zimujących nietoperzy.	Wydzielenie 40k.

Uzasadnienie

Zadania ochronne dla rezerwatu przyrody „Wydma Lubiatowska” zostały opracowane na podstawie art. 22 ust. 2 pkt 2 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 roku o ochronie przyrody (t.j. Dz. U. z 2026 poz. 13) zgodnie z art. 22 ust. 3 tej ustawy. Przez zadania ochronne rozumie się wyszczególnienie ustalonych działań ochronnych, które wynikają z potrzeby przeciwdziałania stwierdzonym zagrożeniom i utrzymania celu ochrony rezerwatu.

Rezerwat przyrody „Wydma Lubiatowska” o powierzchni 107,68 ha, został utworzony na mocy zarządzenia Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Gdańsku z dnia 19 sierpnia 2025 r. w sprawie uznania za rezerwat przyrody „Wydma Lubiatowska” (Dz. Urz. Woj. Pom. z 2025 r. poz. 3023). Celem ochrony rezerwatu jest zachowanie kompleksu wydym nadmorskich i zagłębień międzywydmowych wraz z właściwymi dla tych ekosystemów biocenozami i naturalnym krajobrazem morskiego wybrzeża wydmowego.

Rezerwat położony jest w województwie pomorskim, w powiecie wejherowskim, na terenie gminy Choczewo. Rezerwat częściowo zlokalizowany jest w obrębie obszaru Natura 2000 Białogóra PLH220003, a także w otulinie Nadmorskiego Parku Krajobrazowego i w granicach Nadmorskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu. Teren rezerwatu jest własnością Skarbu Państwa w zarządzie Państwowego Gospodarstwa Leśnego Lasy Państwowe Nadleśnictwo Choczewo, poza niewielkim fragmentem działki nr 9/1, na której zlokalizowany jest ciek Bezimienna, który jest własnością Skarbu Państwa w zarządzie Urzędu Morskiego w Gdyni.

Rezerwat obejmuje fragment rozległej i częściowo niezalesionej wydmy parabolicznej oraz sąsiadujące z nią zagłębienia międzywydmowe. Przez jedno z nich przepływa ciek Bezimienna. W granicach rezerwatu i jego najbliższym otoczeniu znajdują się obszary źródliskowe zasilające ten ciek, a jego odcinek ujściowy zlokalizowany jest przy północno-wschodniej granicy rezerwatu.

W rezerwacie powierzchniowo dominują zbiorowiska leśne reprezentujące siedliska przyrodnicze: 2180 Lasy mieszane i bory na wydmach nadmorskich, 91D0 Bory i lasy bagienne (*Vaccinio uliginosi-Betuletum pubescentis*, *Vaccinio uliginosi Pinetum*, *Pino mugo-Sphagnetum*, *Sphagno girgensohnii-Piceetum*) i brzoźowo-sosnowe bagienne lasy borealne. W obrębie niezalesionych i nieustabilizowanych wydym zidentyfikowano zespół piaskownicy zwyczajnej i wydmuchrzycy piaskowej *Elymo-Ammophiletum arenariae* oraz fragmenty muraw psammofilnych *Helichryso-Jasionetum litoralis*, które reprezentują siedliska przyrodnicze: 2120 Nadmorskie wydmy białe (*Elymo-Ammophiletum*), 2130 Nadmorskie wydmy szare.

Przed powołaniem rezerwatu w obrębie borów bażynowych wykonano rębnie (w kilku płatach o łącznej powierzchni 0,24 ha). Naturalne odnowienie sosny jest powolne i nie obejmuje całej powierzchni, zatem dopuszcza się wspomaganie sukcesji poprzez nasadzenia sosny pospolitej.

Rezerwat posiada wybitne walory krajobrazowe. Nieustabilizowane, przemieszczające się wydmy ze spontanicznie kształtującą się roślinnością, w otoczeniu lasów i sąsiadujące z Morzem Bałtyckim tworzą niezwykle malowniczy układ przestrzenny.

W rezerwacie zlokalizowana jest bogata infrastruktura turystyczna wybudowana przez Nadleśnictwo Choczewo, m. in. dwie platformy widokowe, schody na wydmie (dojście do platform), wiaty, słupki wytyczające przebieg szlaku, tablice edukacyjne.

Walory krajobrazowe rezerwatu i jego położenie w strefie przymorskiej generują znaczny ruch turystyczny, a szlaki wraz z infrastrukturą służącą udostępnieniu obiektu umożliwiają jego zwiedzanie i wejście na wydmy. Oprócz udostępnionych szlaków ruch turystyczny odbywa się również poza nimi, co skutkuje przyspieszoną erozją wydym,

miejscowym niszczeniem roślinności i płoszeniem zwierząt. Utrzymanie infrastruktury w dobrym stanie technicznym będzie sprzyjało bezpieczeństwu użytkowników i ochronie walorów rezerwatu. Szczególnie istotne jest utrzymanie oznaczenia przebiegu szlaku na wydmach (za pomocą słupów połączonych linami), gdyż przemieszczający się piasek zasypuje słupy, a turyści schodzą ze szlaku i wydeptują własne ścieżki. Dodatkowo, dla ograniczenia antropopresji konieczne jest również ustawienie i utrzymanie tablic informujących o formie ochrony oraz tablic edukacyjnych i informacyjnych. Edukacji ekologicznej służą również zajęcia organizowane przez Nadleśnictwo Choczewo.

W granicach rezerwatu znajdują się również obiekty powojenne, m. in. bunkier, w którym w okresie zimowym hibernują nietoperze. Bunkier jest na stałe zamknięty i sporadycznie udostępniany w celu monitoringu nietoperzy wykonywanego przez Uniwersytet Gdański oraz, w okresie letnim, na potrzeby działań edukacyjnych prowadzonych przez Nadleśnictwo Choczewo. Taki sposób użytkowania tego obiektu nie stwarza aktualnie zagrożenia dla nietoperzy. Wskazane jest utrzymanie zabezpieczeń wejścia do obiektu i monitorowanie składu gatunkowego i liczebności nietoperzy.

W obrębie rezerwatu zlokalizowana jest też dostrzegalnia przeciwpożarowa wraz z odpowiednim wyposażeniem. Obiekt ten i urządzenia w nim składowane muszą być utrzymane w dobrym stanie, konieczne jest też zapewnienie dojazdu do dostrzegalni dla pracowników Nadleśnictwa Choczewo i służb ratowniczych.

Przez rezerwat przepływa ciek o nazwie Bezimienna, którego obszar źródliskowy zlokalizowany jest w rezerwacie i jego sąsiedztwie. Szybki przepływ wody powoduje erozję piaszczystego podłoża i drenaż fitocenozy lasów i borów bagiennych. Proces ten spowalniają przetamowania wybudowane na cieku (trzy zastawki drewniane), które stabilizują tempo przepływu wody w cieku oraz sprzyjają jej retencji w części rezerwatu zajętej przez fitocenozy leśne. Przetamowania należy utrzymać w dobrym stanie technicznym.

W rezerwacie nie przewiduje się wykonania zadań ochronnych dotyczących ochrony czynnej gatunków roślin lub grzybów. W rezerwacie nie ma obszarów objętych ochroną ścisłą i krajobrazową.

Zadania przygotowano w oparciu o potrzeby ochronne wskazane przez Nadleśnictwo Choczewo (pismo ZZ.7212.23.2025 z dnia 28.10.2025 r. oraz z dnia 09.12.2025 r.)

Projekt zarządzenia przesłano do Generalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska. GDOŚ nie wniosła uwag do projektu zadań ochronnych (mail z dnia 16.01.2026 r.).

